

No: 782 – Mahreç İşareti

**BERGAMA PARŞÖMENİ
BERGAMA KÂĞIDI**

Tescil Ettiren
BERGAMA TİCARET ODASI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 29.01.2020 tarihinden itibaren korunmak üzere 15.06.2021 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 782
Tescil Tarihi	: 15.06.2021
Başvuru No	: C2020/029
Başvuru Tarihi	: 29.01.2020
Coğrafi İşaretin Adı	: Bergama Parşömeni / Bergama Kâğıdı
Ürün / Ürün Grubu	: Kâğıt / Diğer
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahreç işareti
Tescil Ettiren	: Bergama Ticaret Odası
Tescil Ettirenin Adresi	: Bahçelievler Mah. Atatürk Bulvarı No: 98 Bergama İZMİR
Coğrafi Sınırı	: İzmir ili Bergama ilçesi
Kullanım Biçimi	: Bergama Parşömeni/ Bergama Kâğıdı ibaresi ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Bergama Kâğıdı / Bergama Parşömeni ibaresi ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Bergama Parşömeni/ Bergama Kâğıdı, sadece kireç solüsyonu kullanılarak inceltilmiş hayvan derisi olup üzerine yazı yazılabilen bir yazı malzemesidir. Dayanıklı ve uzun ömürlüdür. Bergama Parşömeni/ Bergama Kâğıdının üzerine yazı yazılabilir, şekil verilebilir, baskı yapılabilir, görsel sanatlarda farklı formlarda süs ve hediyeelik eşya olarak kullanılabilir.

Geçmişİ MÖ II. Yüzyıla dayanan ve “Membrana Pergamena (Bergama Derisi)” ile “Charta Pergamena (Bergama Kâğıdı)” olarak da bilinen Bergama Parşömeni/ Bergama Kâğıdının coğrafi sınır ile ün bağı bulunur.

Pergamon (Bergama)’da hüküm süren Attalos Hanedanlarından Kral II. Eumenes zamanında, Krallığın sanat ve bilim alanlarında gösterdiği gelişmelere bağlı olarak Dünyaca ünlü Pergamon kütüphanesi ile Mısır’daki İskenderiye Kütüphanesi aralarında bir rekabet başlamıştır. Bu rekabet nedeni ile Mısır’daki krallık, Nil nehri kıyılarında yetişen papirüs bitkisinden elde edilen kâğıdın (papirüs) Bergama’ya ihracını yasaklamıştır. Bunun üzerine II. Yüzyılın başlarında Pergamon Krallığı, üzerine yazı yazılacak yeni bir malzeme arayışına girmiştir. Krates ve İrodikos adlı kütüphaneciler, oğlak derisini incelterek parşömeni üretmişlerdir.

Dönemin Pergamon Kütüphanesi, edebiyat ve sanat alanlarında parşömenlere yazılmış binlerce kitaba ev sahipliği yapmıştır. Bu dönemlerde Dünya’nın farklı yerlerinde temel olarak da tabakhanelerde üretilen parşömen, Orta Çağ’da en çok kullanılan yazı malzemesidir. Dayanıklılığı sebebiyle önemli ve kutsal metinler parşömen üzerine yazılmış ya da aktarılmıştır.

Üretim Metodu:

Bergama Parşömeni/ Bergama Kâğıdının yerel üretim metodu, antik dönemden beri aynıdır. Hiçbir kimyasal madde kullanılmadan sadece kireç solüsyonu kullanılır. Geleneksel yöntemler ile tuzlanmış derinin, parşömen haline dönüşmesi yaklaşık bir ay sürer. Bergama Parşömeni/ Bergama Kâğıdı üretiminde, yaygın olarak oğlak ve koyun derileri tercih edilmekle birlikte, tüm hayvanların derileri kullanılabilir.

Bergama Parşömeni/ Bergama Kâğıdı üretiminde, önceden tuzlanmış deriler kirlerinden arındırmak için su ile temizlenir. Deriden temiz su akana kadar yıkanır ve bir gün suda bekletilir. Kirlerinden arındırılan deri, yaklaşık bir hafta boyunca yoğun kıvamlı sönmüş kireç solüsyonunda tutularak derinin solüsyonu absorbe etmesi sağlanır. Kireç solüsyonunun yoğunluğunun ayarlanması göz kararı ayarlanır ve ustalık gerektirir. Kireç solüsyonu derinin katmanlarına yavaş yavaş etki ederek tüylerin deriden kolayca ayrılmasını sağlar.

Tüylerinden arındırılan deri, yarım silindir şeklindeki ahşap kiriş olan kavalete ya da etleme sehpasında, yine aynı isimle anılan ve karatabakların sıklıkla kullandığı yay şeklindeki kavalete ya da etleme bıçağı ile işlemden geçirilir. Bu işlem sonunda deri, et ve yağlarından arındırılmış olur.

Et ve yağlarından arındırılan deri, daha düşük seyreltideki kireç havuzunda dinlenmeye bırakılır. Dinlenme safhası, derinin kolayca yazı yazılabilecek inceliğe getirilmeden önce, derinin katmanlarının birbirinden kolayca ayrılmasını sağlayacak son süreçtir. Deri bu dinlenme safhasında mevsimsel değişikliklere göre bir hafta ile on gün arasında bekletilir. Daha sonra liflerindeki kireci etkisizleştirmek amacıyla temiz su ile yıkanır.

Kireç kalıntılarında tamamen temizlenen deri, daha sonra büyük gergi tahtalarına gerilir. Bu aşamada deri, yarım daire şeklindeki lunellum adlı bıçakla kazınarak inceltir. Lunellum antik dönemden beri, parşömen yapımcılarının kullandığı bir bıçaktır. Tıraşlama işlemi bittikten sonra deri ponza taşıyla perdahlanır. Bu aşama, derinin içinde kalan yağı temizlemek için gereklidir. Çerçeve üzerindeki deri kurumaya bırakılır. Kuruyan deri, kâğıt formunu almış olup piyasaya sunulmaya hazır hale gelmiştir. Çeşitli boyutlarda kesilebilir. Kâğıt formunu almış olan deri, istenen ebatlarda üst üste konulup ortasından ve kenarlarından birleştirilerek sayfalar haline getirilebilir.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Geçmişe eskiye dayanan Bergama Parşömeni/ Bergama Kâğıdı ustalık gerektiren yerel üretim metodu nedeniyle coğrafi sınır ile ün bağı vardır. Bu sebeple üretimin tüm aşamaları, belirtilen coğrafi sınırdaki gerçekleştirilmelidir.

Denetleme:

Denetimler, Bergama Ticaret Odasının koordinatörlüğünde; Bergama Ticaret Odasından, Bergama Belediyesinden ve Bergama Halk Eğitim Merkezinden birer kişinin katılacağı 3 kişilik denetim mercii tarafından yapılır. Yılda bir kez düzenli olarak yapılacak denetimler, ayrıca ihtiyaç duyulduğunda ve şikâyet halinde her zaman yapılacaktır.

Denetim mercii tarafından; üretimde kullanılacak derilerin ve diğer malzemelerin uygunluğu; üretim metoduna uygunluk, Bergama Parşömeni/ Bergama Kâğıdı coğrafi işareti ile mahreç işareti ambleminin kullanımının uygunluğu denetlenecektir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.